

of wel gezamenlijk met de IJkers, te dien einde visitatie te doen, zoo dikwerf dit raadzaam mogt worden geoordeeld, en om van de gepleegde overtredingen bij behoorlijke Processen-Verbaal te doen bliken.

3. Dat van het bedrag der boeten een vierde aan den IJker en een vierde aan de Beambte der Policie, die de overtreding zullen geconstateerd hebben, zal worden toegewezen.

Art. 14. Het is verboden oude Maten of Gewigten, in de Winkel, Magazijnen of Werkplaatsen openlijk voorhanden te hebben, zullende het aanwezig van zoodanige Maten en Gewigten op de opgenoemde plaatsen, als het wezenlijk gebruik dertelven, worden beschouwd en aangemerkt, en zullende de bepalingen van Zijner Majesteits Besluit van den 18 December 1822, (*Staatsblad* n°. 52), en der Ordonnantie van den 20 Januarij 1823, litt. C, houdende verbod van het gebruik van ongeoorloofde Maten en Gewigten, stiptelijk moeten worden nagekomen.

Art. 15. Geene Rekeningen zullen bij eenig Kollegie van openbaar Bestuur worden aangenomen of gevalideerd, tenzij Maat en Gewicht in het nieuw Metriek stelsel zijn uitgedrukt.

Art. 16. Geene openbare aankondigingen, aankondigingen, berigten of insertiën in Nieuwspapieren zullen worden gedaan, tenzij de daarin voorkomende Lengtematen en Gewigten, door de benaming van het nieuw Metriek stelsel, worden aangeduid.

Art. 17. De Ingezetenen dezer Provincie, worden bij deze herinnerd aan de bepalingen van art. 3 der Wet van den 21 Augustus 1816, medebrengende: dat, te beginnen met den 1 Januarij na het tweede jaar der invoering van het eenvormig stelsel van Maten en Gewigten, (zijnde geweest primo Januarij 1822) er op geene Pretentien of Regtsvorderingen hoe ook genaamd, gegrond op akten van dien of lateren datum, regtgesproken zal worden, indien bij die akten zelve de berekeningen niet ingevolge het nieuwe stelsel zijn uitgedrukt; zijnde het mitsdien voor alle handeldrijvende Ingezetenen van het uiterste belang, hunnen handel, bij in- en uitslag, geheel op het nieuwe stelsel te verrigten, en in hunne boeken, registers en correspondentiën, alle berekeningen op dien voet te doen.

Art. 18. De hoofden der Plaatselijke Besturen zullen, ten minsten viermaal jaars, en voorts zoo dikwijls, op onverwachte tijden, als zij zulke dienstig zullen oordeelen, in de Winkel, Magazijnen en werkplaatsen, onderzoek doen naar het gebruik van ongeoorloofde Maten en Gewigten, de overtredingen constateren, en de daarvan geredigeerde Processen-Verbaal ter vervolging, aan de Ambtenaren van het publiek Ministerie inzenden; wettende zij ernstig gelast, om ten allen tijde naarkeufig te doen toezien, dat op de publieke markten van geene andere dan van de nieuwe Lengtematen, Inhoudsmaten en Gewigten; gebruik worde gemaakt; en om zich, overigens bij het bedoeld onderzoek, met opzigt tot de Zoutmaten stiptelijk te gedragen naar het hiervoor bij art. 9 aangehaald Besluit dezer Vergadering, van den 23 Februarij 1827, litt. H: H.

Art. 19. De hoofden der Plaatselijke Besturen, alsmede hunne ondergeschikte Ambtenaren en Ingezetenen, en hunne Adjuncten, en alle andere Ambtenaren en Beambten der administratieve orde, worden met de executie dezer bevelen; zullende de Koninklijke Marechaussee verpligt zijn, op de nakoming dezer, met een in voorkomende toezicht te houden, en de overtredingen te constateren.

Art. 20. De tegenwoordige Ordonnantie zal worden gedrukt, afgekondigd en aangeplakt binnen alle Steden en Gemeenten dezer Provincie, op alle plaatsen waar zulke te doen gebruikelijk is, en in de binnen deze Provincie uitgegeven wordende nieuwspapieren worden geinsereerd, ten einde niemand daarvan onkundig zij en een iegelijk zich daarnaar kunne gedragen; zullende een genoegzaam getal exemplaren van dezelve, worden gezonden aan de Regibankers en de Ambtenaren van het publiek Ministerie, bij deszelfs fungerende, alsmede aan den Heer Procureur Crimineel en den heer Kapitein, Kommandant der Koninklijke Marechaussee binnen deze Provincie, ten einde tot de uitvoering dezer mede te werken en daaraan de hand te bieden.

Breda, den 15 Februarij 1829.
De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN DER FOSSE.
Ter ordonnantie van dezelve,
F. X. VERHEIJEN.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen ingevolge daartoe ontvangene aanschrijving van Z. E. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, bij deze ter kennis der Ingezetenen, dat het Kohier wegens de Grondbelasting op de Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen dezer Stad, over den loopende jaer 1829, bereds is executoir verklaard, en ter invordering aan den Ontvanger der Directe Belastingen is overgegeven.

Wordende de belanghabende tevens verwittigd, dat de Ontvanger gehouden is, de inning overeenkomstig de bestaande voorschriften, bij twaalfde gedeelten te bewerkstelligen; en dat de belastingenschuldigen mitsdien zullen verpligt zijn, hunne quota's behoorlijk na verloop van elk twaalfde gedeelte aanzuiveren, op poens verandering daartoe bij gewone dwangmiddelen, des noods door in beslagname van de Panden zelve, te worden geconstringeerd.

En wordt, wijders ter kennis van de contribuablen gebracht, dat de tijd tot indiening van reclames, hetzij wegens te hooge of verkeerde aanslagen, hetzij wegens dubbele aanslagen enz. gewoonlijk wordt bepaald op drie maanden, te rekenen van den dag van invorderbaarstelling des Kohiers en dien termijn, mitsdien uiterlijk zal zijn geëindigd op den 25 Mei aanstaande, terwijl de reclames, geadresseerd aan Z. E. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, vooraf bij den Heer Controleur der Directe

Belastingen, zullen moeten worden ingediend, edoch dat deze ambtenaar, na verloop van den hiervoren gefixeerden termijn, geene zoodanige reclames meer zal mogen aannemen, zijne registers zal moeten sluiten en daarvan onvervuld den Heer Gouverneur onderrigten, met opgave van het aantal reclames bij hem ontvangen.

De Eigenaren van Woonhuizen die het geheele jaar door, dat is van 1° Januarij tot ultimo December, zijn onbewoond geweest, zullen de teruggave der Grondlasten deswegens kunnen reclameren, mits sich daartoe op betanghieldde wijze adresserende, voo den 15 December dezes jaars tot den 31 Januarij 1830.

BREDA, den 26 Februarij 1829.

DE R O L J, vt.

Ter ordonnantie van Dezelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAIKES.

A F K O N D I G I N G.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, gezien de aanschrijving van den Heere Gouverneur dezer provincie van den 14 Februarij 1829.

Gezien art. 95b der Wet van 28 Junij 1822, (*Staatsblad* n°. 15).

Maken bij deze aan de Ingezetenen bekend, dat het Primitief Kohier Litt. A der bij voorschrevene wet vastgestelde belasting op het Personeel, voor dezer jaer 1829, op den 14 Februarij jl., door welgemelden heer Gouverneur is executoir verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien invoege als daarbij, in overeenkomst met art. 96 der Wet, zal zijn opgegeven, te voldoen, op poens van parate executie, terwijl de zoodanigen, die hun aanslag biljet niet zullen hebben ontvangen, zich van een dubbeld van hetzelfde, kosteloos ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien; en zij, die zouden mogen vermoeden, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave of met de plaats gehad hebbende taxatie, opnemng en telling, zich deswege, schriftelijk, op ongezegeld papier, bij den controleur der Directie, zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van een maand na de dagteekening van hun aanslag biljet.

En, opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorkomende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt alomme waar zulke te doen gebruikelijk is.

Gedaan te Breda, den 19 Februarij 1829.

DE R O L J, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAIKES.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der Stad Breda, Verieden allen en een iegelijk bij deze, om ter gelegenheid van den aanstaanden Kasten-avond (het zij voor, op of na dien tijd, binnen deze stad verreesd, gemakent of onder eenige vermomming hogenoemd, op de publieke straat te verschijnen, zullende die gene, welke bevonden wordt dit verbod te hebben overtreden; vervallen in de boete van ses guldens, en bij misdrijven worden gestraft, met een gevangenis van drie dagen.

Wordende de eedden en voogden, voor de overtredingen hunner kinderen en pupillen verantwoordelijk gesteld, en den Kommissaris van Policie gelast, om toezien en te waken, dat dit verbod niet worde overtreden.

BREDA, den 26 Februarij 1829.

DE R O L J, vt.

Ter Ordonnantie van Dezelve;

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAIKES.

N E D E R L A N D E N.

BREDA den 27 Februarij.

De dood van Leo XII, zal de eischen van Oostarrick weder doen herleven, namelijk: om den Aartshertog Rudolph, Aartbisshop van Olmutz, de Pausselijke kroon te willen doen erlangen. Deze Mogendheid, meesters van Italiën, heeft het meeste belang tot deze benoeming; echter heeft men reden te veronderstellen, dat den Franschen invloed, door den heer de Chateaubriant bestuurd, veel zal kunnen bijdragen, om op den zetel van den H. Petrus, eenen Patus te plaatsen, die, zoo door zijne godsvrucht als bekwaamheden, geschikt zal wezen, om in de tegenwoordige aangelegen der Katholijken te kunnen voorzien. De Hemel geve, dat Hij ook zoodanige gevoelens van verdraagzaamheid zal mogen bestemp die in staat zullen zijn, deze zoo edele hoedanigheid, waartoe bijna alle volken geneigd zijn, doen stand grijpen.

BRUSSEL den 23 Februarij.

Bij besluit van Z. M. van gisteren zijn de heeren Nicolai, eerste president van het oppergeregtshof te Luik en lid van de eerste kamer, en J. G. J. Ernst, professor in de regten te Luik, benoemd tot leden van de commissie voor het Middelbaar Onderwijs, zoo dat die commissie thans uit 10 leden bestaat.

Te Antwerpen wordt op dit oogenblik het regement Zwitsers n°. 29, ontbonden. Een gedeelte heeft zich voor de Indis verbonden; en een ander gedeelte gaat tot onze kavalerie (kavassiers) over.

Van den 24 Februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen van den vorigen dag, over de transitore wet, hervat. De heeren Donker Curtius, van Asch van Wijck en anderen hebben daarover het woord gevoerd, waarna dezelve met 89 tegen 5 stemmen is aangenomen.

Daarna is de wet op de afschaffing van de bestaande wetgeving met bijna eenparige stemmen, (de heer *de Broekere* was er alleen tegen), aangenomen. Waard de vergadering tot den volgende dag is uitgesteld.

N I S S E R A den 24 Februarij.

De hoogte van de Waal was gisteren 2 el 27 duim en heden 4 el 26 duim.

Sedert onze laatste, waarin wij gemeld hebben, dat het ijs wel dra in beweging zoude geraken, is er spoedig eenige werking in hetzelfde ontstaan, hetwelk gedurende den geheelen nacht en den volgende dag (Zaterdag) tot even na den middag voortduurde. Ten twee ure werd de werking sterker en dreef het ijs van voor deze stad door. Intusschen was het niet ver naar boven opgeruimd want aan de Groenlanden bleef hetzelfde zitten, tot des avonds ten half tien ure, als wanneer 3 kanonschoten het aankomen van dat ijs aankondigden, hetwelk door een uitgestrektheid van hetzelfde gevolgd werd, en een zware ijsgang veroorzaakte, tot dat zich eene groote schol juist voor de Kraaiapoort opwaarts vastzette, welke Zondag namiddag tegen 4 ure weder langzaam opbrak. Van toen af tot den volgende dag (Maandag) was het open water, hetwelk den marktlieden uit de tegenover liggende dorpen gelegenheid gaf, marktwaarts te gaan, terwijl zij in het terug keeren allen verhinderd werden, door eenen, bij uitnemendheid zwaren ijsgang, welke ten 11 ure was begonnen, en die tot des avonds 8 ure zeer sterk aanhield, hetwelk den veerlieden het overzetten zelfs van den Hollandschen post onmogelijk maakte. Eerst ter 8 verminderde de ijsgang, en werd de post overgezekt. Verder is er dezen nacht geen ijs afgekomen, en is er thans open water. — Van Thiel meldde men gisteren middag ten 2 ure, dat van daar tot aan den Rooden Molen eene ijstopping had bestaan, welke toen scheen doorgeschoten te zijn, alzoo het water in een uur tijds 55 duim gevallen was. Tot Giesendam was de Merwede geheel opgebroken. — Van de Maas meldt men van gisteren avond, dat van Grave tot Woudrichem dezelve vrij van ijs was. Hetzelve is meestal ongemerkt verdwenen, zonder eenige verandering in den waterstand te veroorzaken. — Te Arnhem ging gisteren middag de Rijn ook stijf vol ijs. Te Zutphen echter dacht men steeds weder om de schipbrug te leggen, daar zich in het geheel geen ijs op den IJssel meer vertoond.

A N T W E R P E N, den 21 Februarij.

Onze haven die gedurende den winter, door het ontbreken der Schelde, ledig is geweest, heeft in een zeer korten tijd terug bekomen door de aankomst van een groot aantal koopvaardij-schepen uit onderscheidene streken der wereld. Zeven en twintig van dezelfde zijn alreeds voor de kaai gekomen, behalve deze worden er meerdere verwacht.

D O M M A T O N T, den 23 Februarij.

Sedert onzen vorigen is achtereenvolgend het ijs van voor deze stad en uit de Noord opgebroken en doorgedreven. Gisteren reeds was de vaart op Rotterdam en naar beneden open.

Op de Merwede, boven Sliedrecht, schijnt het ijs nog voortdurend te blijven hangen, waardoor hier ook gisteren en heden weinig of geen ijs meer afkeert.

Hooger op, op de Waal, is volgens de hier ontvangen berichten, den 21, bij Lent en lager bij Andelat het ijs in beweging geweest, maar niet doorgedreven. Ook tusschen Arnhem en Elberbeek is het ijs dien dag opgebroken, maar heeft zich wederom Klingerbeek wederom gezet. Op de Lek is het ijs niet afgekeert uit Arnhem van heden morgen, al het ijs op de Lek is naar Arnhem van Lohr naar beneden opgeruimd.

U T R A C H T, den 24 Februarij.

Gisteren morgen stond het water in de rivier de Lek te Vreeswijk 12 voet 03 duim onder nul; zijnde in de laatste 24 uren gevallen 01 duim. Het ijs in de Lek was eergisteren voor den wal in beweging, doch heeft zich weder vastgezekt.

Heden morgen stond het water in de rivier de Lek bij Vreeswijk 6 voet 11 duim onder nul, zijnde sinds gisteren avond 6 ure tot heden morgen 6 ure gewassen 5 voet 04 duim; deze gedachte was in 12 uren, is met het loegaan van de rivier begonnen en is nog verstoet, toen tegen den morgenstond het ijs beneden Vreeswijk zich weder gezet heeft.

Alzoo het ijs in de rivier de Lek thans, door den fellen stroom, zóó sterk in en op elkander geschoven is, zal er nog meer water noodig zijn om hetzelfde los te doen gaan, tenzij het ijs zich onder ruime.

Alles is te Vreeswijk in goeden staat.

Uit Grave schrijft men dat het ijs in de Maas na den 21 in beweging te zijn gekomen, den 22 geheel is losgeraakt en weggedreven.

W A E R A G H I E.

B r o s s a r t den 3 Februarij.

Volgens berichten uit de streken van Turno of Turnul van den 27 Januarij zouden de Russische troepen, welke op den 24 de voorsteden van die plaats hebben veroverd, naar Semniza zijn getrokken. Het bruggenhoofd van Nicopolis, door de Turken gewoonlijk de vesting Kalé genaamd, is door de Russen bezet, en wordt door hen als eenen bijzonder gewichtigen post beschouwd. Kalé was door de Turken met veel zorgvuldigheid versterkt; twee rijen palissaden, twee en breede gracht, en eene van hardsteen gebouwde escarp, maakten de bemagtiging moeilijk, doch desniettemin slaagde de Russen erin om het te veroveren. Daar Kalé op de communicaatieweg van Nicopolis en Turnul, en midden tusschen deze beide plaatsen lag, hadden de Turken de bemagtiging van deze sterke als eenen bijzonder gewichtigen post beschouwd en waren er dus niet op voorbereid. Van de kant van de Russen zonde *Tschapan-Oglu* de Russen in Walachije versterken en hen, volgens zijne meening, er geheel uitdrijven, daar zijne troepen reeds

reeds door de lange marchen en de hevige koude veel geleden heeft, had hij zijn profstak tegen de Russen moeten uitstellen. Thans zal hij gehouden zijn een ander versterkt punt uit te zoeken, om in Walachije te vallen of wellicht zal hij zijn plan geheel opgeven, en slechts bedacht zijn den voortgang der Russische troepen te spijten.

Van de Moldavische grenzen schrijft men in dato den 2 Februarij het volgende: In de prinsdommen worden, in weerwil van het slechte jaargetijde, de oöbersidelen tot den tweeden veldtocht met ideaal geestes over voortgezet, en de aanval van den kant der Russen zal niet alleen, gelijk in het vorige jaar, tegen Bulgarijen, maar ook tegen Servie gericht zijn. Een groote voorraad van touwwerk, planken en balken is bijeengebragt om nabij Widdia eene schipbrug over den Donau te leggen. De bij de Russische militaire administratie gemaakte veranderingen hebben reeds derzelve weldadigheid voor de dienst der armee bewezen.

Dagelijks vallen er kleine gevechten tusschen de bezettingen der Turksche Donau-vestingen en de Russische lichte troepen voor, die alle ten voordeele van deze laatste uitvallen. Nadat de voorsteden van Turnul door de Russen verbrand en de inwoners gedwongen waren in de vesting te trekken, zijn de Russen van daar teruggetrokken en concentreeren zich thans in de streken van Semniza.

Men verwacht een verbod tegen den uitvoer van paarden uit de prinsdommen.

G R O O T - B R I T T A N T I E.
L O N D O N, den 20 Februarij.

Uit Malta schrijft men dat de grensbepaling van Griekenland eindelijk door de drie ambassadeurs is besloten. Griekenland zal zich ook op het vaste land uitstrekken en wel van Arta tot Volo. De Cijclade-eilanden zullen aan Griekenland, doch Scio en Mitijlene aan Turkije, behoren. Tegen Candijen Samos is men het nog niet eens, en de beslissing daarvan zal aan den Koning van Engeland worden opgedragen. De goederen der Turken in de landstrecken aan de Grieken afgestaan, en de Griekische eigendommen in de landen die aan Turkije verblijven, zullen worden opgemaakt en de wederzijdsche waarde worden vergeed. Het Griekische gouvernement zal eene jaarlijkse schatting van anderhalf miljoen piasters of omtrent 40,000 ponden sterling, betalen voor schadevergoeding van alle publieke eigendommen der Turken, waarin de Turken zal gesteld worden.

P A A S T E den 21 Februarij.

De Russische ambassadeur heeft gisteren een buitengewoon brief naar Petersburg gezonden, waarin hij de Koningin van Engeland de kardinaal *de Casanovi* en de kardinaal *de Ferris* aanbeveelt, uit hoofde van hunne hoge jaren, zich niet meer te laten bezorgen.

Men verneemt dat het conclave ter verkiezing van den Paus den 23 dezer zal geopend worden. Het laatste heeft 20 dagen geduurd; men denkt dat het tegenwoordige niet zoo lang zal duren. Men maakt reeds gissingen nopens den nieuwen Paus. De oudste kardinaal is *Somaglia*, zijnde 84 jaren oud en zeer aan Oostenrijk gehecht. De kardinaal *Zurlo* is jong en verstandig. *Doria* en *Barbarini* zijn Italianen; de eerste is blind en de andere zeer zwak. Het gebruik van het conclave is in 1270 ingevoerd. *Clement IV* in 1268 te Viterbo overleden zijnde, ontstonden er hevige zwaargheden en verschillen over de verkiezing van zijn opvolger. De kardinalen vermoedden over een zoo lang verblijf in eene kleine stad, en zijnde dat de verkiezing niet tot stand soude komen, wilden zich wedijveren. De inwoners hiervan kennis krijsende, sloten de poorten der stad en hielden de kardinalen binnen hunne woningen, hun verklarende dat zij hen zoo lang opgesloten zouden houden tot dat er een Paus was benoemd. Dit had de beste uitwerking: in 2 dagen was nu de Paus verkoren, over wiens verkiezing men zich reeds 2 jaren te vergeefs had bezig gehouden.

Deze gebeurtenis is sedert dien tijd tot een vast gebruik voor het toekomstige geworden. Naauwelijks heeft de Paus zijn conclave gesloten, of men houdt zich bezig om de logen of appartementen in het paleis van het vatikaan, waar de kardinalen gereed te maken. De cellen of kamers van de uitgestrekte zalen van het paleis gemetseld, worden eenvoudig gemeubeld, en zijn zonder schoorsteen. Dit voor de kardinalen en de officieren (zegt het *Journal des Debats*) van hun gevolg, die men *conclavisten* noemt, en die men met hunne patronen opsluit, deze kamers reggen wij, zijn zeer donker, alle vensters, met uitzondering van een klein boven-venster, zijn dicht gemetseld.

De klok van het Kapiteel kondigt den dood van den Paus en de vacature van den Heiligen Stoel aan; dezelve blijft gedurende 9 dagen en 9 nachten zonder tusschenpozing voort luiden. Op den 9 dag vervangt het lijk van den Paus, in het heilige van St. Petrus, dat van zijn voortgang. Na den dood van den Paus behoort de souvereiniteit aan het Heilige Collegie, en de uitvoerende magt wordt door den kardinaal-kamerling waargenomen.

Gedurende deze tusschen-regering, — zegt het *Journal des Debats*, waaruit dit stuk ontleend is, — matigt het Heilige Collegie zich meer magt aan dan de Paus zeve. Hetzelfde gronst zich om dat het uit alle natien is te zamengesteld, het vertegenwoordigt de geheele hiërarchie der kerk. Deze aanmatiging komt ons weinig gegrond voor. Het kardinaalschap is zelfs geen getelijke waardigheid; enkel pastoors van Rome in derzelve magt zijnde, zijn de kardinalen trapsgewijze raadsheden van den Heiligen Stoel geworden. Doch deze tijd, en het conclave, is naderhand is verleend om de Pausen te benoemen, want thans geen meer magt geven dan aan den Paus zelf. Thans moeten de ambassadeurs, wanneer zij tot ambassadeurs van het Heilige Collegie komen, een klein ter plekke luiden en dit ter plekke van den Paus een teken van

